

Bönen kan utföras överallt, men det är viktigt för muslimerna att veta riktningen mot Mekka. En bönematta med inbyggd kompass är ett praktiskt hjälpmedel om man inte har inbyggd GPS i mobilen.

Fredagsbönen mitt på dagen är veckans höjdpunkt. Hinner man så tvättar man sig i ett särskilt tvättrum före bönen i moskén.

Vid fredagsbönen predikar imamen från predikstolen. Den är upphöjd så att alla ska se honom där de sitter på golvet i moskén. Han predikar oftast på arabiska med en översättning till landets språk.

Islam

Hur använder man karta och kompass?

Himmel eller helvete

I Koranen beskrivs både paradiset och helvete på ett konkret sätt. Denna bild försöker ge en modern version av de två alternativen och framhålla att den som har kompassen rätt mot kartan väljer rätt. Denna bild kan påminna om att göra det rätta valet varje gång man tar rulltrappan. Det kan få följder även efter detta livets slut.

Inom islam är detta livet kort och en förberedelse för det kommande livet - evigheten. Detta livet är inte perfekt. Det innehåller besvikelser, sjukdomar och många problem. Det kommande livet kan bli helt annorlunda. Perfekt och problemfritt om du väljer rätt väg genom detta livet som leder till paradiset. Koranen har vägbeskrivningen. Många mullor och andra andliga ledare har genom islams historia bidragit till att göra vägbeskrivningen mer tydlig.

Denna jord ska enligt Koranen försvinna vid tidens slut genom en naturkatastrof. Koranen refererar till den judiska Tanach: Första Moseboken kapitel 6-9 berättar om den stora floden som dränkte befolkningen men skonade Noa. Noa hade lytt Gud och i tid byggt sig en ark (en stor båt). Koranen förutsäger att en liknande katastrof ska drabba hela joden på domens dag. Gud ska då framträda som domare och pröva varje människa efter vilka handlingar han eller hon har utfört. De som har levt som goda muslimer får då sin belöning i paradiset tillsammans med Guds änglar. Det innebär att de får dricka ur "bägare med flödande dryck varav de inte får huvudvärk eller bedövas". De äter "frukter som

de skattar högt (och) kött av fågel, som de önskar sig". De får också "möta mörkögda tärnor som väl förvarade pärlor till lön för vad de gjort".

Men de som levt ett otroget liv kommer att dömas till helvetet. Deras lön är "en välkomstfägnad av sjudande vatten och stekning i avgrundselden". Där kommer de att vistas tillsammans med de svarta jinnerna (onda andar). Kontrasten mellan den himmelska tillvaron och den i helvetet är stor.

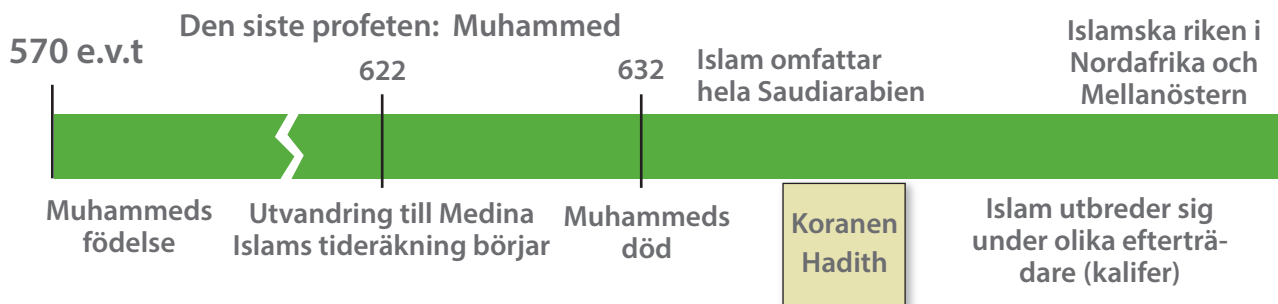
Koranen beskriver i många suror både paradiset och helvetet mycket konkret. Paradiset ska locka och helvetet ska avskräcka.

För många muslimer är Koranens skildring av paradiset och helvetet ett bevis på att livet har en fortsättning efter döden. Liksom inom judendom och kristendom finns det också inom islam olika tolkningar av vad dessa skildringar innebär: De kan tolkas bokstavligt som två platser eller de är endast målande beskrivningar som talar om hur viktigt det är att leva ett rätt liv. Eller så accepterar man att det ytterst är endast Gud som vet och bestämmer vad om kommer att ske på domens dag.

- 1 Resonera och reflektera kring likheter och skillnader mellan judendomens, kristendomens och islams syn på livet efter döden. Vad har de gemensamt? Hur skiljer de sig åt?
- 2 Reflektera över skillnader mellan att vara muslim i Sverige och Europa där muslimer befinner sig i minoritetsställning mot att vara det i Mellanöstern och Nordafrika där muslimer i flertalet länder är i majoritet?

Tidigare profeter:
Adam, Abraham, Ismael,
Mose, David, Jesus

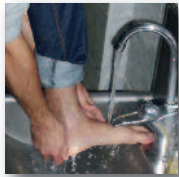

Tid för kunskapskontroll

- På väg mot kursplanens mål

86

86

86

88

Vrid och vänd
på det du
lärt dig!

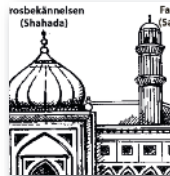
91

95

97

100

Vad föreställer bilderna? Vad handlar bilderna om? Finns det något som angår dej i dessa bilder?

Var det något du tycker är särskilt intressant i detta avsnitt?
Tycker du att du lärt dig något som du tror du har nytta av?

Vad vet du om:

- Den rätta vägen
- Karta och kompass
- Muhammed hans historia och som förebild
- 5 plikter
- Koranen
- Moské
- Islam i Sverige, i världen
- Hur man lär sig
- Livet och vad som händer efter döden
- Gud enligt islam
- Skillnader och likheter Koranen - Nya testamentet - Tanach

102

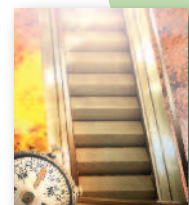
102

105

108

111

Nutid

732

1031

1889

1924

113

Islam som religion
splitttras i sunniter
och shiiter

Slaget vid Poitiers
gräns för Islams
utbredning i Europa

Kalifatet i nuva-
rande Spanien
upphör

Ahmadiyya-
rörelsen uppstår

Kalifatet i nuva-
rande Turkiet
upphör

Euroislam utvecklas
genom invandring

Att vara människa innebär att ta ansvar. Inte bara för sig själv utan också för sina medmänniskor och miljön.

Om alla människor ansåg att man bara ska bry sig om sig själv skulle jorden och människorna snart gå under.

Men vad innebär det att ta ansvar och vem ska man i första hand ta ansvar för?

Etik

Vad har jag för ansvar?

VEM BRYR SIG?

Äventyret - Swans expedition 1985

Om jag inte kunnat lita på min tekniskt avancerade klocka, hade jag varit död. Så enkelt är det.

Redan som ung läste engelsmannen Robert Swan om Robert Scotts expedition. Som vuxen förverkligande han drömmen om att få gå i Scotts spår till Sydpolen. På senhösten 1985 startade expeditionen den 140 mil långa fotvandringen till Sydpolen. Den bestod av tre män. De drog sin egen packning på varsin släde, 160 kg vardera vid starten. De nådde Sydpolen i början av januari 1986. Då hade de fotvandrat i 70 dagar över isarna utan någon kontakt med yttervärlden. De hade valt att inte ha med någon modern kommunikationsutrustning. Inte ens en radio. De skulle testa Robert Scotts villkor. De fick snart uppleva ensamhet och isolering, hårt väder men också det äventyr de längtat efter. Från början kunde ingen av dem vara säker på att komma levande fram. Det var förhållandena på Antarktis och inte de själva som ytterst bestämde deras öde.

Men ett undantag hade gjorts: Swan hade med sig en tekniskt avancerad klocka. Och efteråt kunde han konstatera att utan klockan hade han och hans kamrater inte kunnat ha kontroll på tid och färdriktning.

Vid expeditionens framkomst visade det sig att deras skepp, som de skulle färdas tillbaka med, hade sjunkit. På en polarstation i närheten befann sig en grupp forskare och de fick bekosta äventyrarnas flygresor hem.

Ansvar för tekniken

Swans expedition visar på ett annat etiskt problem än Scotts expedition. Robert Swan sätter sin tillit till tekniken (klockan), som måste fungera för att de ska klara äventyret. Att lita på tekniken är ett val som vi alla gör när vi åker exempelvis bil, tåg eller flygplan. Ibland riskerar vi till och med vårt liv om den inte fungerar. Swans expedition visar bara på hur tydligt teknikberoendet är.

Tilliten till tekniken visar också på vilket ansvar de har som kontrollerar att tekniken fungerar. Det gäller bilreparatören, flygplansteknikern och lokföraren. Även de som konstruerar hemelektronik, som TV-apparater, datorer och spisar måste ta ansvar för att dessa apparater fungerar och inte orsakar brand. Vi som använder dessa maskiner har också ansvar för hur vi handskas och sköter dessa apparater.

Ansvar inför samhället

Swans expedition visar även på hur beroende vi är av varandra. Även om Swan lyckades med sin expedition hade han inte räknat med att deras skepp skulle ha sjunkit när det var dags att starta hemfärden. De blev helt beroende av andra människors insatser för att ta sig hem.

Vi är alla beroende av andra människor. Vi ingår i ett samhälle där människor gör olika saker för att allt ska fungera. Några ser till att elektricitet levereras till industrin, hushållen och skolan. Andra tar ansvar för att råvaror odlas och mat tillagas. Andra bygger hus eller underhåller vägar. När något oväntat inträffar, som exempelvis sjukdom, är vi beroende av att det finns vård. Swans utsatthet när skeppet sjunkit delar vi alla genom att vi är beroende av andra. Ingen klarar sig själv, vi måste alla ta ansvar för vår del och på så sätt bidra till helheten.

Arenor finns överallt i världen. Det byggs stora konstruktioner som ska dra till sig den stora publiken.

Arenan ger inflytande och gör dess budskap synligt. Den skapar relationer genom upplevelser och utövar inflytande.

Nya arenor ökar konkurrensen och leder till nya grepp att behålla sin publik och nå fler.

De arenor du läst om i denna bok har detta gemensamt:

En kupol eller högt torn ovanpå en större byggnad eller en med ljuseffekter framkallad rymdkänsla visar på att ägarna har stort inflytande, god ekonomi och stark framtidstro.

De har skapat en arena som syns på långt håll. Så kan de locka till sig besökare och få många att återkomma. Här finns utrymme för stora evenemang. Och här skapas förutsättningar för att kunna påverka människor på olika områden.

Arenan och Makten

Arenor som mötesplatser

